

Formanden: Ligeledes uden for dagsordenen giver jeg ordet til den højtærede finansminister, for at han kan fremsætte finanslovforslaget og forslag til lov om udskrivning af indkomst- og formueskatten til staten for skatteåret 1963-64.

Finansministeren (Poul Hansen): Hermed skal jeg tillade mig for det høje ting at fremsætte:

Forslag til finanslov for finansåret fra 1. april 1963 til 31. marts 1964 og

forslag til lov om udskrivning af indkomst- og formueskatten til staten for skatteåret 1963-64.

Samtidig med disse forslag er der nu af økonomiministeren forelagt en revideret økonomisk oversigt, således at det høje ting derigennem er gjort bekendt med regeringens syn på den økonomiske situation. Jeg skal derfor i hovedsagen begrænse min redegørelse til den finansielle stilling og de synspunkter, som regeringen har anlagt på statens budgetpolitik i lyset af den almindelige økonomiske stilling.

Det vil være rimeligt først at fremsætte nogle få bemærkninger om statsfinanserne i 1961-62, hvor vi oplevede et voldsomt omsving i den finansielle stilling. Udgifterne steg på et enkelt år med 25 pct. med det resultat, at overskuddet på drifts- og anlægsbudgettet, der i årene forud havde været omkring 1 milliard kr., blev reduceret til et par hundrede millioner kroner, og det hidtidige kasseoverskud blev afløst af et kasseunderskud på næsten ½ milliard kr.

Jeg skal ikke gå nærmere ind på de forhold, som førte til denne udvikling, men vil nøjes med at sige, at det fra efteråret i fjor stod klart for alle, at den danske økonomi blev præget af inflatoriske kræfter med prisstigninger og tab af valuta til følge, samt at forringelsen af den statsfinansielle stilling havde været en medvirkende årsag hertil, hvorfor der måtte sættes ind for at rette op herpå.

De første bestræbelser i denne retning var de afgifts- og takstforhøjelser, der gennemførtes sidste vinter, og som i alt beløb sig til ca. 300 mill. kr. årlig. Derefter fulgte beslutningen om at vedtage udskrivningsloven med uændrede sats, hvilket betød

en merindtægt på 800 mill. kr. for et helt skatteår.

Endelig kom efter de meget langvarige forhandlinger i foråret juniforliget, hvorved der opnåedes bred enighed om en væsentlig styrkelse af den finansielle stilling gennem nye skatter og begrænsninger i statens udgifter. Målsætningen var at nå et overskud på drifts- og anlægsbudgettet på næsten 1 milliard kr. og et kasseoverskud på omkring ½ milliard kr. i indeværende finansår.

Hvorledes er stillingen så i dag, da vi har passeret den første halvdel af finansåret?

Om udviklingen i statsindtægterne kan jeg sige, at indtægten ved den direkte beskatning ser ud til at ville nå de forudsatte beløb. Vi har også nu fået de første antydninger af, på hvilket niveau provenuet af den nye engrosomsætningsafgift vil ligge. Der er ikke mange erfaringer at bygge på med hensyn til sæsonforløb o. s. v., men der synes at være udsigt til, at indtægten ved denne afgift kan nå det forventede omfang. Endelig er der spørgsmålet om alle de øvrige forbrugsafgifter, som jo til syvende og sidst er den største indtægtspost. Her er usikkerheden noget større. Vi ved, at der har været kraftig stigning i indtægten af disse afgifter i den første del af finansåret, men en af årsagerne hertil var netop den indkøbsbølge, som omsens gennemførelse udløste. Omsætningen har på nogle områder givet efter siden da. Det er vel derfor i dag lidt usikkert, om vi på dette felt kan nå helt op på det forventede provenu.

Regeringen tilkendegav i juni, at den havde til hensigt at holde statens drifts- og anlægsudgifter inden for det beløb på noget over 8½ milliard kr., som dannede basis for forliget.

Det ligger regeringen stærkt på sinde at holde denne grænse, og der er udfoldet stærke bestræbelser herpå. For det første er der praktisk taget ikke fremsat nye udgiftkrævende lovforslag; for det andet er der vist stærk tilbageholdenhed over for tillægsbevillinger. I øvrigt blev det straks efter forliget pålagt alle styrelser at holde igen på udgifterne, og der er derudover i løbet af efteråret administrativt sket en fornyet kritisk gennemgang af finanslovens bevillinger med henblik på at opnå besparelser.